

BØK 3421 Finans og økonomistyring II

Studium

Bachelorstudiet i eiendomsmegling (1. år), Bachelorstudiet i entreprenørskap (1. år), Bachelorstudiet i finans (1. år), Bachelorstudiet i revisjon (1. år), Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon (1. år), Bachelorstudiet i økonomi og forretningsjus (1. år), Bachelorstudiet i økonomi og IT-ledelse (1. år), Årsenhet i bedriftsøkonomi

Kursansvarlig

Institutt

Institutt for regnskap - revisjon og jus

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Kjernen i det bedriftsøkonomiske fagområdet dekker økonomistyring (= inntekts- og kostnadsanalyse, driftsregnskap, budsjettering og kontroll), finans (= investering og finansiering), finansregnskap og regnskapsanalyse. God kunnskap innen disse fagområdene er en nødvendig forutsetning for at man skal kunne forstå transaksjoners økonomiske innhold, fremskaffe beslutningsrelevant informasjon, diskutere og vurdere alternativer, treffe korrekte beslutninger og formidle relevant og nyttig informasjon. Målsettingen med de to første kursene innen det bedriftsøkonomiske fagområdet, Finans og økonomistyring I og II, er å gi studentene grunnleggende basiskunnskaper og ferdigheter, slik at de kan delta i diskusjoner om bedriftsøkonomiske problemstillinger, gjennomføre enkle bedriftsøkonomiske analyser, fatte riktige beslutninger og kommunisere resultatet av analysene på en forståelig måte.

Finans og økonomistyring II er påbyggingskurset til Finans og økonomistyring I. Siktemålet er å gi studentene utvidet kunnskap og forståelse for metoder, teknikker og teorier som står sentralt ved investeringsbeslutninger og ved styring av bedrifter som har økonomisk vinning som formål. Kurset består av tre emneområder. Emneområdet finans fokuserer på hvordan usikkerhet påvirker beslutninger om hvilke investeringer som bør foretas (enkeltprosjekters og porteføljers risiko og avkastning) og eieres, kreditors og selskapers kapitalkostnader. Emneområdet driftsregnskapsmodeller omfatter for- og etterkalkyler på enhetsnivå, prestasjonsrapportering for bedriften totalt og for ulike nivåer, samt budsjettoppfølging/avviksanalyse for kostnader, inntekter og resultat. Emneområdet spesielle beslutningsproblemer fokuserer på hvordan optimale beslutninger avhenger av den konkrete situasjon bedriften står i.

Læringsmål

Kunnskapsmål:

Etter endt kurs skal studentene kunne forklare sentrale begreper og redegjøre for viktige verktøy som brukes i analyser av bedriftsøkonomiske problemstillinger (med verktøy menes sammenhenger, metoder, teknikker, modeller, teorier o.l. som brukes innen fagområdet).

- Eksempler på begreper som skal kunne forklares: Varians, standardavvik, forventning, effisiente porteføljer, risikoaversjon, obligasjon, markedseffisiens, anomalier, risikopremie, ledig kapasitet
- Eksempler fra verktøykassa: Kapitalverdimodellen, porteføljeteori, forkalkyler, etterkalkyler, avviksanalyse

Ferdighetsmål:

Etter endt kurs skal studentene kunne (a) anvende tilegnede kunnskaper (dvs. begreper og verktøy) i analyser og diskusjoner av bedriftsøkonomiske problemstillinger, (b) skille mellom relevant og irrelevant informasjon, og (c) gi skriftlige svar på spørsmål som gjør at leserne forstår anvendt fremgangsmåte og svaret som fremkommer. Eksempler:

- Når verktøyet er oppgitt, kunne anvende verktøyet på en korrekt måte
- Ut fra enkle situasjonsbeskrivelse, velge riktige verktøy og anvende verktøyet korrekt
- Ut fra mer uoversiktlige situasjonsbeskrivelser, kunne finne frem til relevant informasjon, koble dette med riktig verktøy og anvende verktøyet korrekt

Holdningsmål:

Etter endt kurs skal studentene kunne stille kritiske spørsmål til og reflektere over sentrale forutsetninger og antakelser innen det bedriftsøkonomiske fagområdet.

Forkunnskaper

Finans og økonomistyring I eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur**Bøker:**

Bredesen, Ivar. 2005. Investering og finansiering. 3. utg. Oslo: Gyldendal Akademisk
Sending, Aage. 2009. Økonomistyring 2. Bergen : Fagbokforlaget

Anbefalt litteratur**Bøker:**

Bredesen, Ivar. 2005. Hjelper til investering og finansiering. 3. utg. Oslo : Gyldendal Akademisk
Sending, Aage. 2009. Arbeidshefte til Økonomistyring 2. Bergen : Fagbokforlaget

Emneoversikt

;Kurset består av tre delemner (tentativ vekt er satt i parentes).

Del 1: Driftsregnskapsmodeller (40 %)

- Tradisjonelle kalkyle- og driftsregnskapsformer
- Normalkalkyler og normalkostregnskap
- Standardkostkalkyler og standardkostregnskap
- Bidragsmetoden og selvkostmetoden
- For- og etterkalkyler
- Budsjettoppfølgning
- Avviksanalyse for kostnader og inntekter

Del 2: Noen spesielle beslutningsproblemer (20 %)

- Beslutningsrelevante kostnader og inntekter
- Produktvalg med knappe ressurser

Del 3: Investering og finansiering (40 %)

- Mer om prosjektanalyse
- Introduksjon til usikkerhet
- Relevant risiko og porteføljeteori
- Kapitalkostnad og risiko (teori og empiri)
- Finansiering
- Oppfølging og kontroll

Dataverktøy

Det anbefales at studentene bruker regneark (f. eks. Excel) i forbindelse med løsning av oppgaver. It's learning skal benyttes til de obligatoriske minioppgavene.

Læreprosess og tidsbruk

Kurset gjennomføres ved forelesninger, foreleserledet oppgavegjennomgang og selvstudier (lesing av litteratur og øvelser/oppgaver med og uten obligatoriske innlevering). I løpet av kurset skal hver student levere åtte obligatoriske innleveringer.

Anbefalt tidsforbruk:

Aktivitet	Timebruk
Deltakelse på forelesninger	42
Forberedelser til forelesninger	120
Arbeid med obligatoriske minioppgaver (ca 1,5 time i gjennomsnitt per minioppgave)	12
Eksamensforberedelser	26
Anbefalt tidsbruk totalt	200

Plenumssamlingene vil bestå av forelesninger over deler av pensum og gjennomgang av oppgaver. De delene av pensum som ikke blir dekket gjennom forelesninger eller ved plenumsgjennomgang av oppgaver, forutsettes det at studentene arbeider med på egenhånd. Forelesningene og den foreleserledede oppgavegjennomgangen legger til grunn at studentene stiller forberedt til timene (dvs. at studentene har lest pensum og løst oppgaver før forelesningene starter).

Arbeidskrav (obligatoriske øvelser)

Det er åtte obligatoriske innleveringer i løpet av semesteret. Av disse må fem være godkjent. Minioppgavene er korte og avgrensede oppgaver som studenter vil kunne besvare i løpet av ca 1,5 time

hvis de har fulgt anbefalt arbeidsplan. Hvis studentene ikke er forberedt, må det påregnes lengre tid. Minioppgavene besvares via It's learning

For at arbeidskravene knyttet til de obligatoriske minioppgavene skal anses oppfylt stilles det et visst minimumskrav til besvarelsenes innhold (f. eks. at et visst antall spørsmål må være riktig besvart). Nærmere informasjon blir gitt i forelesningene og på It's learning i tilknytning til testene. Det vil være anledning til å ta testene et ubegrenset antall ganger før fristen for å gjennomføre testen går ut. Informasjon om tidsrommet for når tester kan tas blir gjort kjent via It's learning og i forelesningene.

Tilbakemeldinger til studentene underveis i semesteret skjer på flere måter:

- I forelesningene vil studentene normalt få beskjed om hvilke oppgaver som skal løses til neste forelesning. Foreleser vil gjennomgå et utvalg av disse oppgavene i timene. Studentene får da tilbakemelding ved at de sammenholder egen løsning mot den som blir gjennomgått.
- Tilbakemeldinger på minioppgavene som gjennomføres via It's learning skjer først ved at studentene får automatisk tilbakemelding om oppnådd score fra It's learning. Deretter får studentene tilgang til et detaljert løsningsforslag.

BI Nettstudier

Nettlærer vil benytte It's learning for å publisere fagstoff, oppgaver og digitale læringsressurser, og studentene gis mulighet til å kommunisere med nettlærer og medstudenter. Det gjennomføres intensivundervisning på samlinger i starten av semesteret og før eksamen. Nettstudentene tilbys også en studieguide. Studieguiden skal være supplement til pensumlitteraturen ved å bidra med leseplaner, relevante arbeidsoppgaver, referanser og kommentarer til kursets pensum.

Anbefalt tidsforbruk:

Aktivitet	Timebruk
Deltakelse på forelesninger (helgesamlinger)	8
Forberedelse til forelesninger	30
Arbeid med pensumstoff, studieguide, innsendingsoppgaver og oppgaver/aktiviteter på It's learning	137
Eksamensforberedelser	25
Anbefalt tidsbruk totalt	200

* Oppgavegjennomgangen skjer via It's Learning.

Ressursbruk

42 timer - Forelesninger

3 timer - Til den/de som er ansvarlig for oppgaveprogrammet på It's learning

45 timer totalt

Arbeidskrav

For å ta eksamen i kurset må studentene ha fått godkjent fem av åtte innleveringer av minioppgavene.

Eksamen

Kurset avsluttes med en skriftlig eksamen på fem timer.

Oppgavene vil reflektere vektene på de tre delemner som inngår i kurset, og for å få en karakter som er bedre enn F må studentene få bestått karakter på hvert delemne.

Eksamenskode(r)

BØK 34211 Skriftlig eksamen, teller 100% for å oppnå karakter i kurset BØK 3421 Finans og økonomistyring II, 7,5 studiepoeng.

Hjelpemidler til eksamen

Rentetabeller og BI-definert eksamenskalkulator er tillatt. TEXAS INSTRUMENTS BA II Plus™

Under punktet eksamensinformasjon i studiehåndboken på web finnes det definisjoner av hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen. Legg særlig merke til bruk av kalkulator.
<http://www.bi.no/studiehandbok/hjelpemidler>

Kontinuasjon

Kontinuasjonseksamen tilbys hvert semester.

Studenter som ikke får godkjent fem av åtte obligatoriske minioppgaver, har ikke oppfylt arbeidskravet i kurset og får ikke ta eksamen. Det vil si at de må ta hele kurset på nytt ved senere gjennomføring.

Studenter som ikke får bestått på skriftlig eksamen eller som ønsker å forbedre karakteren, kan ta kontinuasjonseksamen ved neste eksamensgjennomføring.

Tilleggsinformasjon